

דברי הכפר

ירושלים, שלום, נראה, יבוס, ציון, חפציבה, משוש תבל, ירושלים, יפה
נוף, קרית מלך רב ועיר דוד.

מפת העולם בצורת תלתן, אותה יצר היינריך בינטינג ב-1594, בה מוצגת
ירושלים כמרכז העולם

גיליון מס. 2669 *כ"ה באייר תשפ"א *7 במאי 2021

כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: שושנה שרקי sachlav@outlook.com

על דא ועל הא / מעט: תמר וולפין

• על הר מירון:

ליבי ליבי עם ההורים, הבנים, האלמנות, האחים והחברים, המתאבלים עתה על יקיריהם שנספו בהר מירון, כל אחד והאבל האישי שלו, והאבל הקהילתי במעגלים הולכים ומתרחבים.

• על הר מירון ועל אחריות:

אני פרשתי לגמלאות מניהול בית הספר כשנתיים לפני שהייתי מחוייבת לפרוש, וזאת מאחר שלא הסכמתי עם התנהלות משרד החינוך בכמה נושאים עקרוניים. הנושא החשוב ביותר היה נושא הסמכות והאחריות. תמיד למדתי שתחום האחריות חייב להיות חופף לתחום הסמכות: ככל שהסמכות שבידיך גדולה יותר, האחריות הנדרשת ממך היא גדולה יותר, ולהיפך: אי אפשר להטיל אחריות גדולה על מישהו שהסמכות שניתנת לו היא קטנה.

אי ההתאמה בין סמכות לאחריות הייתה עניין בולט במיוחד באסון הר מירון. מפקד המחוז הצפוני של המשטרה לקח על עצמו אחריות למה שקרה, אבל למעשה לא הייתה לו סמכות לנקוט בצעדים שיימנעו את האסון. לעומת זאת לשרים הנוגעים בדבר הייתה סמכות רחבה הרבה יותר, אבל הם אינם לוקחים על עצמם את האחריות.

לראש הממשלה יש סמכות להקים וועדת חקירה ממלכתית, אבל הוא חושש ממסקנותיה, ולכן הוא ינסה לגלגל את העניין לאיזו וועדת בדיקה מצומצמת, או להטיל את הבדיקה על מבקר המדינה (שכבר פעמיים צפצפו על הדוחות שלו בנושא הר מירון).

• הר מירון ותסמונת הש"ג:

את הדברים הבאים מצאתי באינטרנט:

ב־25 בנובמבר 1987 רצח מחבל שחדר באמצעות גלשן אוויר לאחד מבסיסי צה"ל בגבול לבנון שישה חיילים. הפיגוע הרצחני נרשם בדפי ההיסטוריה המדממים של מדינת ישראל כ"ליל הגלשונים". צה"ל תחקר את שהתחולל ומצא שאחד האשמים המרכזיים היה רוני אלמוג, והוא הועמד לדין בגין חלקו באירוע וריצה עונש מאסר של שנה וחצי. היינו עשויים לחשוב שאלמוג הוא מפקד הבסיס או אלוף הפיקוד, אך אלמוג היה הש"ג, שומר הגדר של הבסיס שהמחבל חדר אליו.

החלטת צה"ל להעניש בחומרה דווקא את אלמוג גררה ביקורת ציבורית אדירה, שהובילה ליצירת ביטוי חדש בהווה הישראלית: "תסמונת הש"ג". זהו ביטוי ביקורתי שנעשה בו שימוש כאשר במהלך ניסיונם של הבכירים לחמוק ממתן דין וחשבון על מחדליהם, האחריות למחדל או לטרגדיה מגולגלת על הגורמים הזוטרים ביותר בשרשרת הפיקוד.

אני חוששת, שגם באסון הר מירון, בסופו של דבר יימצא האשם: הש"ג. הוא זה שעליו יטילו את מלוא האחריות, אבל הסמכות שניתנה בידיו הייתה אפסית.

• כחלום יעוף וכשהגענו מן הים:

חגיגה לכל החושים ואף יותר:

אני מחזיקה בידי את ספריהם של עודד פלד ושל דודו פלמה והתחושה בידיים נעימה לחוש המישור.

כשנכנסתי למועדון בבוקר ההשקה של הספרים קיבל את פני ריח נפלא של מאפים מעשה ידיה של רחלי פ. והיה גם הטעם הנהדר של הפיצות וכל הכיבוד שעל השולחנות.

את חוש השמיעה עינגו אותנו עדי פלאות, שליוותה את עודד בנגינת החליל, כשהוא קרא את שירי ההיקו שלו, וכמובן הרביעייה: רוני וגנר וגיא וגנר, עדי פלאות וסמדר שטרית – כולם כולם מכפר הנשיא!

וראיתי בעיניי, וקראתי את השירים של השניים, וראיתי את הציורים של דודו על קירות המועדון ובתוך ספרו של עודד. (ראוי לציון שיתוף הפעולה בין שני המשוררים: דודו צייר ציורים לספר של עודד, ועודד ערך את הספר של דודו!).

עד כאן חמשת החושים (אתם יכולים לספור), אבל בשבת בבוקר במועדון היה גם ערך מוסף: שני אורחים אשר דברו על הספרים: רני יגיל, שהוא משורר, סופר, בעל הוצאת ספרים "עמדה", ויוריק ורטה, משורר ועורך, ומורה באורנים ובאוניברסיטה העברית. שניהם הרחיבו את יריעת המבט וההבנה של שני הספרים הנפלאים האלה.

אני מניחה שאפשר עדיין לרכוש את הספרים במחיר הצנוע של 50 ₪ לספר.

היה זה עונג שבת אמיתי. אורחים, שבאו מבחוץ, התפעלו מהעושר התרבותי שיש לנו כאן בכפר הנשיא. הם צדקו.

• קבלה לחברות:

כבוד גדול נפל בחלקי להיות יו"ר האסיפה שדנה בקבלה לחברות של שני אנשים ראויים מאד: אריק אילייב, אשר גדל אצלנו מאז גיל 4, ורותם נויפלד (האמא של פלא), שחיה כאן אתנו כבר 12 שנים(!!!).

ההצבעה תתקיים אחרי חג השבועות, ואני בטוחה שהם יתקבלו ברוב הנדרש.

• מפגשים עם ההנהלה:

במשך לפחות שנה וחצי לא קיימנו מפגשים בלתי פורמליים עם הנהלת הקיבוץ לצורך הקשבה הדדית. עתה כשאנו מחוסנים, ומגבלות הקורונה צומצמו, אנו עומדים לחדש מפגשים אלה. פרטים יבואו.

תמר וולפין

ערב לפני ההשקה

1. בינתיים עלה כבר לארבעים וחמישה מניין ההרוגים במהומת האלוהים ששררה בשרוול הצר והדחוס מאנשים הנדחקים להגיע לקצת אוויר בכוחותיהם האחרונים. ואתה עומד נדהם מתמונות של אנשים שנשארו בהר מירון גם לאחר האסון והם מכרכרים בעליצות לכבודו של רשב"י, כאילו היו דוד המלך המקפץ לפני הארון, וכאילו ראש הממשלה לא מיהר להטיל עלינו יום אבל לאומי כבר ביום ראשון.

2. דבר שלא עלה על קצה דעתו כאשר למשל חצינו את קו 6,000 המתים במגיפת הקורונה. ובעודי תוהה למה זה יותר לאומי מכל המתים האחרים באסונות שהאחריות עליהם מוטלת רובם ככולם לפתחו, שמעתי שהרהב סיון מאיר השוותה את האסון לפיגועים בימי אוסלו. אבל גם שמעתי שערבים מהכפרים הסמוכים להר מירון הציעו למשפחות שנתקעו במירון לבוא וללון בביתם. וזה קצת איזן את הטינופת הלאומנית.

3. אני מקווה, כך שחתי לעצמי, שראש ממשלת המעבר לא יבקש בשבוע הבא מהנשיא לדחות את החזרת המנדט בעקבות יום האבל הלאומי. כי לך תדע אצלו. (בינתיים הוא ביקש כמובן. לעזאזל, לא הייתי צריך לחשוב על זה...)

4. ואז הרגשתי שאני לא יכול לשאת את זה יותר, נשמתי עמוקות להציל את הראש, אמרתי לעצמי שבת שלום, ומיהרתי לשים את הציור של 'האסם' מקיבוץ אשדות יעקב, שהוא מצד אחד ניראה קצת כמו מצבה, אבל גם מאפשר לפתוח את החלונות מהמחנק לפאת שמים הנפתחים ומתרחבים עד לאופק של השבת. מחר השקה. שבת שלום שתהיה.

אחרי ההשקה

נדמה לי שזה היה רעיון של עודד פלד, לעשות השקה כאן, אצלנו בלב הקיבוץ. בדרך כלל עושים השקות ספרים במרכז הארץ, או אם מבקשים להצפין קצת אז ב"קרון ספרים" שבקריית בטבעון.

התייעצנו עם מעין ורחלי ובסופו של דבר החלטנו לקיים את האירוע מתישהו אחרי פסח כאשר ההגבלות על התכנסות בגלל קורונה תוסרנה. ואכן לאחר פסח נפתחו השמים וההגבלות הוסרו. ואנחנו קבענו לשבת שתחול בראשון במאי, כי עודד ואני באים ממשפחות של אנשים עמלים.

בשבת שעברה אכן האירוע התקיים. היה מרגש. לב הקיבוץ היה ערוך ומוכן, הגיעו המון אנשים והיה טעים להפליא. לרוח ולגוף. תודה מכל לב לכל האנשים מכפר הנשיא שהגיעו לחגוג איתנו את חגיגת הספרים. וכמובן גם לאנשים שהגיעו מבחוץ, מאילת השחר, מדפנה, ואפילו מחיפה באו.

את הדברים האלה שלמטה כתבתי כפוסט בפייסבוק כסיכום לאירוע שהתרחש בלב הקיבוץ. אני מעלה אותו כאן, ומוסיף גם כמה תגובות נבחרות של אנשים שהיו כאן בשבת והגיבו עליו:

"אנחנו אחרי ההשקה. עודד קרא שירי הייקו כשעדי פלאות מפליאה לרחף סביבו עם חליל צד. רני יגיל דיבר על שני הספרים. גם יוריק ורטה דיבר. רוני, סמדר, עדי וגיא שרו וניגנו. אילן מדינה ואלון וולפין שלטו בסאונד ביד חזקה ובזרוע נטויה. מעין רחלי נעה וצילה סיפקו מזון לחזק את הרוח. גל ואייט הייתה דיילת יין של היין המופלא של דור מעין. הקהל שמנה קרוב לתשעים איש היה קשוב ומרותק. ולב הקיבוץ מילא את תפקידו ועטף אותנו בחיבה גדולה. וזהו. ניפגש באירוע הבא עלינו לטובה". ושוב תודה גדולה לכל מי שהיה קשור להפקה של האירוע ולכל מי שבא.

תגובות נבחרות:

"הייתה 'השקה' נהדרת. עונג צרוף של רוח וחום והשכינה של כפר הנשיא ירדה והאירה את נפשנו במשך שעה וחצי רצופות". אורית פראג מקיבוץ דפנה

"תודה דודו על שעת צהריים מלאה חן וקסם. מקווה שתעמוד בהבטחה לעוד הזדמנויות כאלה". שרה ויוסי גיל מאלמגור

"דודו ועודד יקרים אכן היה מרגש מאוד, בוקר שכולו שירה, זכינו". ארנה ואליצור ניב ממעלה גמלא

"תודה רבה דודו על פיסת תרבות כה מרווה לצחיחות הקיימת, היה נפלא והספרים ממשיכים ללוות אותי ולהנכיח את החוויה". נטע רימון מחיפה

"תודה. היה בוקר נפלא של שבת, מעניין, מרגש, מחבק ונעים לאזן ולחייך".
חנה ושולטי רגב ממשגב

וקצת תמונות מהאירוע:

השבוע מלאו מאה שנים לרצח יוסף חיים ברנר

1. "...כיום הזה – הנני בא אליך אח נדכה.
ולא להתיימר לפניך בדרכי הסלולה, לא להתנפח בדוגמטים שלי הקבועים, לא לצוותך: זו המסילה האחת והיחידה, לכה בה ותמצא מרגעה!
כי לא מרגעה תדע אתי, אחי, אף לא שלוה ולא הנאה.
כי לעוררך אני בא, אחי, לעוררך לאמור: שאל, בן-אדם, לנתיבות-עולם, שאל, אי-הדרך, אי?
לעוררך ולהעלות את מחשבתך אני בא; להעלותה ולהרחיבה ולחזקה למען לא תאבד בחיפושיה הקשים.
וכה ייאמר לה: "שמע, בן-ישראל, שמע בן-הצער, שא ראשך, שא ראשך – וינשאו פתחי-עולם. אל מנוחה ואל הונאה עצמית, תהי איזו שתהיה, אל יראה מפני כל תוצאות, תהיינה מה שתהיינה. אל קורט של שקר ורכות-הלב. הלאה עננים, צא מניקרת הצור. הסר מעליך את הכף. גשה עד הערפל, עלה לפרדס, ראה את פני ההווה. השג את מהותה, את כבודה. התקדש!..." ("על הדרך" יוסף חיים ברנר)
2. בין האנשים שהקימו את החברה הישראלית המתפזרת עכשיו לכל הרוחות ומתרסקת מסביבנו, היו גם נביאים משוגעים אנשי רוח. יוסף חיים ברנר היה מהסוג הזה של נביא משוגע איש הרוח, וכזה היה גם אהרון דוד גורדון. אילו היו שניהם חיים היום, אני מאמין שהיו מבקשים שיכלאו אותם במתקן חולות, יחד עם כל הפליטים השחורים שנכלאו שם עד לא מזמן, והיו רואים בכך כבוד גדול.
כי גם הם האמינו בכל ליבם, ממש כמו הנרי דיוויד תורו ש"כאשר עוצרים בני אדם ללא הצדקה, מקומו של כל אדם ישר הוא בבית הכלא."
כי בינינו הרי באמת אי אפשר לבנות חברה אזרחית מוצקה עם משכילים שהם חבורה של פחדנים ומשתפי פעולה:
3. וְרַק הַמִּשְׁכִּיל בָּעֵת הַהִיא יָדוּם.
כִּי זֶה דֶּרֶךְוֹ שֶׁל עוֹלָם -
בְּנֵי אָדָם מְדַמְּמִים
בְּנִימוֹס וּמִמִּים
וְנִכְלָאִים וּמוֹמְתִים,
בְּגִלל כָּל הָאֲנָשִׁים הַנִּחְבָּאִים
אֶל הַכִּלִּים לְהַסְתִּיר אֶת דַּעְתָּם,

אך יותר מכלם מכַּעֲרַת
שְׁתִּיקָה אֶת הַמִּשְׁכִּילִים.

4. בציור: יוסף חיים ברנר, בעקבות נחום גוטמן. אחד שלא התבייש לצעוק ואמר "רשות הדיבור אין לי. אבל זכות הצעקה יש לי".
אתמול מלאו מאה שנים להירצחו. מזל טוב גם לייאוש ול"אף על פי כן" שאמור לבוא מיד אחריו.

נעים להכיר / מיכל אשחר

השאלות זרות בכל שבוע, השאיפה היא להכיר את כל חברי הקהילה,

והשבוע – ניסן פלמה

גרה בקרוואנים

איך הגעתי לקיבוץ

נולדתי כאן, הייתי כאן רוב חיי, עם כמה הפסקות קצרות במונטריאול וכמה טיולים פה ושם.

מה אני עושה בחיים

אני אומנית, כרגע אני בעיקר חורטת על כוסות ומציירת בצבעי מים. בנוסף, אני מעצבת ותופרת ליין בגדים מסוודרים ממוחדשים, מאפרת פנים וגוף, יוצרת כרטיסי ברכה ואיורים לחדרי ילדים מפרחים מיובשים.

אני גם מטפלת בתינוקות ופעוטות כבר הרבה שנים, ורכשתי ניסיון וכלים בתחום.

בשנה האחרונה נעניתי לצורך שעלה כאשר התחילו לפנות אליי בשאלות לגבי טיפול בילדים, בעיקר בנושאי שינה, והתחלתי ליעץ להורים.

קרובי משפחה בקיבוץ

כל שבט מעיין – פוקס – פלמה (ווסרמן במקור).

כמה מילים על הקיבוץ

יש לי יחסי – אהבה – שנאה עם הקיבוץ.

מצד אחד הוא המפלט, הבועה, החממה שלי, מקום שמכיל אותי, מצד שני הוא מנומנם, מונוכרומי במובן מסויים, חסרים לי צבעים.

מצד אחד מאוד טוב לי כאן וזה מספק לי קרקע פוריה ליצירה, יש לי כאן את כל האמצעים, מצד שני, חסרה לי המוזה. את המוזה אני מקבלת במקומות אחרים, אך בהם חסרים לי האמצעים כדי ליצור.

משהו שאני רוצה לספר

בנוסף להורים שלי ולמשפחה, קיבלתי המון ביטחון והשראה מהדמויות הצבעוניות בקיבוץ, כמו לילה ומרקי, ראיתי אותם כמו טווסים ססגוניים שצובעים את השבילים בייחודיות וחן. הם נתנו לי ביטחון והשראה להרגיש טוב עם השונות שלי, והראו לי איך אפשר להיות אני, בנינוחות ובקבלה.

תודה רבה ניסן, נעים להכיר!

ימי הולדת

10.5	לורנה וויט	7.5	מרדכי ברור
	שחר וולפין		צ'ארלי דה-גריף
11.5	תמיר שפרונג – בן 60		אלינועה בר דוד
	רינת אורן		סיארי נאי סמר
	יהל גרשמן		אביר מלינה
12.5	דודי פוקס		רותם שחרור
	עופר ענבר		גפן נוי
13.5	יהב אורן	8.5	נטע אורן
		9.5	נורית אורן
			ביני יודאיקין

ועצת תרבות –

קול קורא לצוות חג המשק

בשנה החולפת עסקנו הרבה בלשמר את התרבות תחת מעטה של אי-ודאות ומגבלות מחמירות של התכנסות (קורונה).

עם זאת, כבר התארגנו לשנת 2021 בה תהיה יציאה מהסגרים והמגבלות.

חגגנו בפתיחות מסויגת את המימונה, טקסי הזיכרון, יום העצמאות, ל"ג בעומר – ועכשיו ממשיכים לשבועות.

עדיין הרגשה של אירוע מתגלגל ללא בהירות של 100% מה יקרה מחר ובעוד חודש.

ולמרות הכל, אנחנו נערכים לחג המשק אותו נחגוג על פי המסורת בחודש יולי. זאת הזדמנות לגייס את כל הכישרונות והרצון הטוב אצלנו בקהילה להשתתף בצוות חג המשק. (BBMs - That also means YOU

אנחנו מזמינים אתכם להצטרף לצוות אותו אנו בונים בימים אלה, לתרום ולהתמלא בגאווה מקומית וקהילתית.

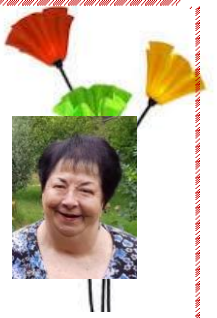
כל מי שמעוניין וכמובן מעוניינת להיות בצוות,

מוזמנים ליצור קשר איתי

(רתם איילון).

050-8811458

משולחן העורכת / שושנה שרקי

ואף על פי כן ירושלים.

עשרה קבין של יופי ירדו לעולם - תשעה נטלה ירושלים ואחד כל העולם כולו, שאין לך יופי כיפיה של ירושלים.

שבכל הדורות ובכל הגלויות נשאו יהודים את ירושלים בלבם ולא שכחו:

מאין אתה יהודי?
מירושלים
ולאן אתה הולך יהודי?
לירושלים
מתי יצאת מירושלים?
לא יצאתי ממנה מעולם
ומתי תגיע אליה? לירושלים?
מי חכם וידע, כבר דורות אני הולך אליה
ומה שלומה? ירושלים?
חרבה ובנויה היא, בוכה וצוחקת
מתי חרבה ירושלים?
תמיד, בכל דור
ומתי תיבנה ירושלים?
בכל רגע היא נבנית
והיכן היא ירושלים?
שם בראש ההרים, במקום בו הומות היונים
רחוקה ירושלים?
לא. חלילה. כאן היא עמדי בלבי.

*

יותר ממאה שמות לה לירושלים ובהם: אור העולם, קריה נאמנה, קדוש ישראל, עיר הצדק, עיר הקודש, עיר היונה, כלילת יופי, יפה נוף, גן אלוהים, בית אל, הר חמד, הר מועד, הר מרום, ציון, עיר שלום, ועוד ועוד.

לו רק יהי שלום בחילך ושלווה בארמונותייך

